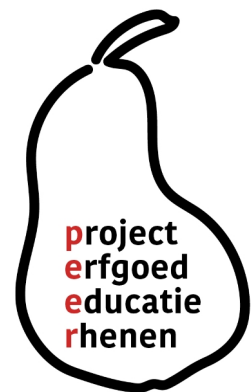

Operatie FAUST

Voedseltransporten

Docentenhandleiding

Groep 7 & 8

Operatie Faust

Voedseltransporten
Doelgroep 7&8

Achtergrond

Opties:

Introductie en presentatie door gastdocent dhr. Theo Guiking. Neem contact met hem op via theo_guiking@hotmail.com
Hij vertelt het verhaal van de voedseltransporten en vertoont een film of

Vertoon als introductie het filmpje Hongerwinter
<https://www.youtube.com/watch?v=eSYgO83ODF4>

Honger en kou

Tekst om zelf te lezen

In de winter van 1944/1945, bijna 80 jaar geleden hebben mensen in Nederland honger en kou geleden. Zo erg dat er 20.000 mensen zijn gestorven tijdens die Hongerwinter in Nederland, die winter aan het eind van de tweede wereldoorlog. Toen was er een groot tekort aan voedsel en brandstof en dat betekende een hongersnood vooral in het westen van Nederland. Hoe kon dat gebeuren?

Het zuiden van Nederland was al bevrijd door de geallieerde legers, dus konden er geen steenkolen uit de Limburgse mijnen naar het noorden komen om de kachels te stoken en de ovens om brood te bakken. Vanuit Duitsland kwam ook heel weinig brandstof. Ook daar was behoefte aan brandstof voor het dagelijks leven en de oorlogsindustrie voor het maken van wapens, tanks en vliegtuigen.

En dan was er de algemene [spoorwegstaking in 1944](#). De Nederlandse regering in Londen kondigde die staking af op 17 september, waardoor het transport in Nederland een paar weken voor een groot deel werd stilgelegd.

De Duitse bezetter was woedend en blokkeerde voor een periode van zes weken het vervoer van voedsel naar het westen door blokkades op te werpen bij de Afsluitdijk, bij de bruggen over de IJssel en de Friese/Overijsselse IJsselmeerhavens en het niet meer afgeven van transportvergunningen. Dit allemaal veroorzaakte in West-Nederland een hongersnood.

De frontlijn tussen de vechtende troepen liep nu door Nederland,

ruwweg langs de grote rivieren. De rivieren en het IJsselmeer vrozen eind december dicht, de centrale rederij voor voedselvoorziening kon niet meer varen en vervoer over land was ook niet meer mogelijk. Het westen van Nederland was van alle mogelijke voedsel, hulpgoederen, brandstoffen, kleding en medicamenten afgesneden. Een heel spannend boek over de oorlog is Oorlogswinter van Jan Terlouw, er is ook een film over gemaakt. https://www.youtube.com/results?search_query=oorlogswinter+hele+film

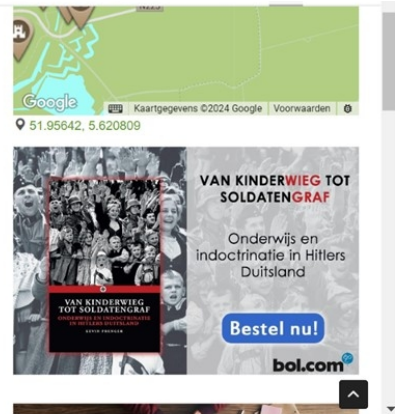

Er komt hulp

Tussen de Duitse bezetter en de geallieerden startten onderhandelingen om voedseltransporten te organiseren. Daarom startte op 2 mei 1945 voedseltransporten vanuit het Nude (tussen Wageningen en Rhenen) naar het westen van Nederland (de Randstad) waar een ernstig voedseltekort bestond. Het leger speelde in deze humanitaire operatie een leidende rol. Dit allemaal onder de naam "Operatie Faust". Deze historische gebeurtenis laat zien wat zich exact heeft afgespeeld tussen Wageningen en Rhenen in mei 1945.

Bekijk de informatie over een specifieke boerderij

<https://www.tracesofwar.nl/sights/26554/Woonboerderij-Noda-Rhenen.htm>

Presentatie Operatie Faust

In de klas

Uitleg over WO II waarom honger, waar vooral? Waarom is het transport tijdens de oorlog zo bijzonder?

Filmpje vertonen in de klas: <https://www.youtube.com/watch?v=SYPPIU4xoN0&t=12s>

Nodig een gastdocent uit om een presentatie te geven over de voedseltransporten. De leerlingen kunnen dan vragen stellen aan de heer Theo Guiking, contact theo_guiking@hotmail.com en in discussie gaan.

Opdracht 1

Leerlingen verzorgen een expositie van foto's met uitleg over operatie Faust. Op internet is veel te vinden.

Voedselbank

Ook nu hebben sommige mensen honger en is er aandacht voor die groepen in onze samenleving die zelfs in deze tijd in ons welvarend land niet in staat zijn voor hun eigen voedsel te zorgen. We hebben het over de mensen die de voedselbanken bezoeken.

Presentatie over een voedselbank door een gastdocent met powerpoint, met verhaal of een film

Wat is een voedselbank, voor wie en waarom? Nodig een vertegenwoordiger van de voedselbank uit op school. Contactpersoon Joke Klein j.klein3@kpnplanet.nl, algemeen

<https://www.voedselbanknederveluwe.nl/> Deze gastdocent geeft uitleg over het werk van de voedselbank, ook over de vrijwilligers.

Opdracht 2

Optie 2a:

Maak onder begeleiding een fietstocht langs de route van het voedseltransport van boerderij Noda, Nude 50 naar Rhenen, tot supermarkt Jumbo. De fietstocht is opgenomen in Extra materiaal. De leerlingen nemen voedselbonnen mee als vervanging van echt voedsel.

Laat ouders een voedselbon kopen voor € 2 bij supermarkt Jumbo en laat de kinderen deze bonnen droppen in een grote doos bij de Jumbo na afloop van de fietstocht. De inhoud van deze doos wordt aangeboden aan de voedselbank door de leerlingen.

Maak daar een mooie presentatie van met persbericht en de pers erbij. (de Rijnpost en de fotograaf).

De bonnen worden ingewisseld bij de Jumbo voor boodschappen ten gunste van de voedselbank Neder-Veluwe.

Optie 2b: Laat ouders een voedselbon kopen voor € 2 bij supermarkt Jumbo en ga met de kinderen naar supermarkt JUMBO en drop deze bonnen in een grote doos bij de Jumbo. De inhoud van deze doos wordt dan aangeboden aan de voedselbank door de leerlingen. Maak daar een mooie presentatie van met persbericht en de pers erbij. (de Rijnpost en de fotograaf).

De bonnen worden ingewisseld bij de Jumbo voor boodschappen ten gunste van de voedselbank Neder-Veluwe.

Opdracht 3

De leerlingen stellen een voedselpakket samen voor een week, voor 1 persoon of voor een gezin met 2 kinderen. De school is vrij in de uitwerking, de vorm en de presentatie. Het humanitaire aspect moet wel aan bod komen. Uitgangspunten zijn: noodzakelijk (=basisbehoefte), gezond en lekker (aantrekkelijk), snack/lekkernij. Fysieke voedselpakketten kunnen ook naar de voedselbank.

